

КП № 137 ОПЕРАТИВНО ЛЕЧЕНИЕ НА ЗАБОЛЯВАНИЯ В ОБЛАСТТА НА УШИТЕ, НОСА И ГЪРЛОТО С ГОЛЯМ ОБЕМ И СЛОЖНОСТ

Минимален болничен престой – 2 дни

КОДОВЕ НА ОСНОВНИ ПРОЦЕДУРИ

ОСНОВНИ ДИАГНОСТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ	
ДИАГНОСТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ НА ВЪНШНО УХО	
**18.11 ОТОСКОПИЯ	
Процедури за изследване на външно ухо	
90119-00	Отоскопия
ДИАГНОСТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ НА НОСА	
**21.21 РИНОСКОПИЯ	
Процедури за изследване на нос	
41653-00	Изследване на носна кухина и/или постназално пространство Дренаж на хематом в носната кухина <i>Не включва:</i> такава с всяка друга процедура на носа, уста и фаринкс – пропусни кода такава с биопсия (41761-00 [375])
ДИАГНОСТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ НА ФАРИНКСА	
**29.11 ФАРИНГОСКОПИЯ	
Стоматологичен преглед	
97011-00	Цялостен преглед на устна кухина
Процедури за изследване на фаринкс	
41764-02	Фиброоптично изследване на фаринкс Фиброоптична фарингоскопия <i>Включва:</i> назофаринкс Кодирай също когато е направена: • биопсия на интраназално пространство (41761-00 [375])
ДИАГНОСТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ НА ЛАРИНКС И ТРАХЕЯ	
**31.42 ЛАРИНГОСКОПИЯ И ДРУГА ТРАХЕОСКОПИЯ	
Процедури за изследване на ларинкса	
	<i>Включва:</i> биопсия трахеоскопия
41849-00	Ларингоскопия Директна ларингоскопия
41849-01	Индиректна ларингоскопия
41764-03	Фиброоптична ларингоскопия Фиброоптична ларингоскопия
41855-00	Микроларингоскопия <i>Не включва:</i> микроларингоскопия с изваждане на тумор или лезия (41864-00, 41861-00 [523])
МЕКОТЪКАННО РЕНТГЕНОВО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ЛИЦЕ, ГЛАВА И ШИЯ	
<i>Изключва:</i> ангиография - 88.40-88.68	
**87.03 КАТ НА ГЛАВА	
КАТ - скениране на глава	
Компютърна томография на орбита (и мозък)	
	<i>Не включва:</i> компютърна томография при спирална ангиография (57350 [1966])
56013-00	Компютърна томография на орбита
56013-01	Компютърна томография на орбита с интравенозна контрастна материя
56013-02	Компютърна томография на орбита и мозък
56013-03	Компютърна томография на орбита и мозък с интравенозна контрастна материя
Компютърна томография на средно ухо и слепоочна кост (и мозък)	
<i>Не включва:</i> компютърна томография при спирална ангиография (57350) [1966]	

56016-00	Компютърна томография на средно ухо и темпорална кост, едностранно
56016-01	Компютърна томография на средно ухо и темпорална кост с интравенозна контрастна материя, едностранно
56016-02	Компютърна томография на средно ухо, темпорална кост и мозък, едностранно
56016-03	Компютърна томография на средно ухо, темпорална кост и мозък с интравенозна контрастна материя, едностранно
56016-04	Компютърна томография на средно ухо и темпорална кост, двустранно
56016-05	Компютърна томография на средно ухо и темпорална кост с интравенозна контрастна материя, двустранно
56016-06	Компютърна томография на средно ухо, темпорална кост и мозък, двустранно
56016-07	Компютърна томография на средно ухо, темпорална кост и мозък с интравенозна контрастна материя, двустранно

Компютърна томография на лицева кост и/или параназален синус (и мозък)

	<i>Не включва:</i> компютърна томография при спирална ангиография (57350 [1966])
56022-00	Компютърна томография на лицева кост
56028-00	Компютърна томография на лицева кост с интравенозна контрастна материя
	Компютърна томография на лицева кост без, след това с венозен контраст
56022-01	Компютърна томография на параназален синус
56028-01	Компютърна томография на параназален синус с интравенозна контрастна материя
	Компютърна томография на околоносен синус без, след това с венозен контраст
56030-00	Компютърна томография на лицева кост, параназален синус и мозък
56036-00	Компютърна томография на лицеви кости, параназален синус и мозък с интравенозна контрастна материя
	Компютърна томография на лицева кост, околоносен синус и мозък без, след това с венозен контраст
56022-02	Компютърна томография на лицева кост и параназален синус
56028-02	Компютърна томография на лицева кост и параназален синус с интравенозна контрастна материя
	Компютърна томография на лицева кост и околоносен синус без, след това с венозен контраст

Компютърна томография на шия

	<i>Включва:</i> ларинкс фаринкс слюнчена жлеза горен хранопровод
	<i>Не включва:</i> компютърна томография при спирална ангиография (57350 [1966]) тази за шиен гръбнак (виж блок [1959]) тази при сканиране на глава, корем и таз (56801-00, 56807-00 [1961])
56101-00	Компютърна томография меки тъкани на шия
56107-00	Компютърна томография меки тъкани на шия с интравенозна контрастна материя
	Компютърна томография меки тъкани на шия без, след това с венозен контраст

**87.04 ДРУГА ТОМОГРАФИЯ НА ГЛАВА

Томография

60100-00	Томография
	<i>Не включва:</i> компютърна томография (виж блокове [1952] до [1966]) такава с: • холецистография (58924-00 [1976]) • венозна пиелография (58706-00 [1978])

**87.08 ЦЕРВИКАЛНА ЛИМФОГРАФИЯ

Друга ангиография

59754-00	Лимфангиография
	<i>Включва:</i> последваща радиография

**87.09 ДРУГО МЕКОТЪКАННО РЕНТГЕНОВО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ЛИЦЕ, ГЛАВА И ШИЯ

неконтрастно рентгеново изследване на:

аденоиди
ларинкс
назолакримален дуктус
назофаринкс
слюнчени жлезди
тиреоидна област
увула

Изключва:

рентгеново изследване на око - 95.14

Рентгенография на глава или шия

- 57918-00 Рентгенография на слюнчена жлеза
Радиография на камък на слюнчена жлеза
Сиалография
- 57942-00 Палатофарингеално изследване
- 57939-00 Палатофарингеално изследване с флуороскопски скрининг
- 57945-00 Рентгенография на ларинкс
Включва: меки тъкани на врата

Друга рентгенография

- 90903-00 Рентгенография на мека тъкан, неклассифицирана другаде

ДРУГО РЕНТГЕНОВО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ЛИЦЕ, ГЛАВА И ШИЯ

Изключва:

ангиография - 88.40-88.68

**87.12 ДРУГО РЕНТГЕНОВО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ЗЪБИ

ортодонтска цефалогграфия или цефалометрия
панорамно изследване на мандибула
рентгеново изследване на коренов канал

Рентгенография на глава или шия

- 57902-00 Цефалометрия
Не включва: на шиен гръбнак (58100-00 [1968])
Не включва: ортодонтска цефалометрия (57930-00, 57933-00 [1967])
- 57915-00 Рентгенография на мандибула
Не включва: тази при ортопантомография (57960-00 [1967])
тази на темпоромандибуларна става (57927-00 [1967])
- 57930-00 Рентгенография на зъби
Зъбна радиография
Ортодонтска:
  - цефалогграфия
  - цефалометрия*Не включва:* тази на цяла уста (57933-00 [1967])
- 57933-00 Рентгенография на зъби, цяла уста
Не включва: ортопантомография (57960-00 [1967])
- 57960-00 Ортопантомография

**87.13 КОНТРАСТНА ТЕМПОРОМАНДИБУЛАРНА АРТРОГРАФИЯ

Рентгенография на глава или шия

- 57927-00 Рентгенография на темпоромандибуларна става
Не включва: на шиен гръбнак (58100-00 [1968])
Не включва: артрография (57951-00 [1985])

Артрография

- 59751-00 Артрография
Включва: контрастно изследване
предварителен общ план (обзорна графия)

**87.15 КОНТРАСТНА РЕНТГЕНОГРАФИЯ НА СИНУС

Рентгенография на глава или шия

- 57903-00 Рентгенография на параназален синус
Не включва: на шиен гръбнак (58100-00 [1968])

**87.16 ДРУГО РЕНТГЕНОВО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ЛИЦЕВИ КОСТИ

рентгеново изследване на:

фронтална област
мандибула
максила
назални синуси
нос
орбита
супраорбитална област
симфиза на ментум
зигомаксиларен комплекс

Рентгенография на глава или шия

- 57903-00 Рентгенография на параназален синус
Не включва: на шиен гръбнак (58100-00 [1968])

- 57906-00 Рентгенография на мастоидна кост
 57909-00 Рентгенография на петрозна темпорална кост
 57901-00 Рентгенография на череп
Включва: калвариум
Не включва: цефалометрия (57902-00, 57930-00, 57933-00 [1967])
 тази на:
 • мастоидна кост (57906-00 [1967])
 • околоносен синус (57903-00 [1967])
 • петрозна темпорална кост (57909-00 [1967])
- 57927-00 Рентгенография на темпоромандибуларна става
Не включва: артрография (59751-00 [1985])
- 57915-00 Рентгенография на мандибула
Не включва: тази при ортопантомография (57960-00 [1967])
 тази на темпоромандибуларна става (57927-00 [1967])
- 57912-00 Рентгенография на друга лицева кост
Включва: маларна
 максила
 орбита
Не включва: тази на:
 • мандибула (57915-00 [1967])
 • нос (57921-00 [1967])
 • темпоромандибуларна става (57927-00 [1967])
- 57921-00 Рентгенография на нос

**87.17 ДРУГО РЕНТГЕНОВО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ЧЕРЕП (РЕНТГЕНОГРАФИЯ НА СИНУСИ)

латерална проекция на череп
 сагитална проекция на череп
 тангенциална проекция на череп

Рентгенография на глава или шия

- Не включва:* на шиен гръбнак (58100-00 [1968])
 57903-00 Рентгенография на параназален синус

РЕНТГЕНОВО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ГРЪБНАК

**87.22 ДРУГО РЕНТГЕНОВО ИЗСЛЕДВАНЕ НА НА ШИЙНАТА ЧАСТ НА ГРЪБНАКА

рентгенография по Колие на шийни прешлени

Рентгенография на гръбначен стълб

- Включва:* функционални посоки
 58100-00 Рентгенография цервикален отдел на гръбначен стълб
Не включва: радиография на гръбнак:
 • 2 отдела (58112-00 [1969])
 • 3 отдела (58115-00 [1969])
 • 4 отдела (58108-00 [1969])

РЕНТГЕНОВО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ГРЪДЕН КОШ

**87.44 РУТИННА РЕНТГЕНОГРАФИЯ НА ГРЪДЕН КОШ

рентгеново изследване на гръден кош БДУ

Рентгенография на гръден кош

- 58500-00 Рентгенография на гръден кош
Включва: Бронх
 диафрагма
 сърце
 бял дроб
 медиастинум
Не включва: тези на:
 • ребра (58521-01, 58524-00 [1972])
 • гръдна кост (58521-00 [1972])
 • гръден вход (58509-00 [1974])
 • трахея (58509-00 [1974])

ДИАГНОСТИЧЕН УЛТРАЗВУК (ЕХОГРАФИЯ)

Включва: ехография
 ултразвукова ангиография
 ултрасонография

Изключва:

	терапевтичен ултразвук- 00.01 –00.09
**88.71	ДИАГНОСТИЧЕН УЛТРАЗВУК НА ГЛАВА И ШИЯ определяне на изместване на средната линия на мозък ехоенцефалография Исключва: око - 95.13
Ултразвук на глава или шия	
55030-00	Ултразвук на орбитално съдържание Ултразвук на око (двупланово) (еднопланово)
55028-00	Ултразвук на глава Ехоенцефалография <i>Не включва:</i> фетална цефалометрия (55700-01 [1943]) този за орбитално съдържание (55030-00 [1940])
55032-00	Ултразвук на шия <i>Не включва:</i> дуплекс скан на каротидни съдове (виж блокове [1944] и [1946])
АНАТОМИЧНИ И ФИЗИОЛОГИЧНИ ИЗМЕРВАНИЯ И МАНУАЛНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ - НЕРВНА СИСТЕМА И СЕТИВНИ ОРГАНИ	
	Исключва: изследване на ухо - 95.41-95.49 изследване на око - 95.01-95.26 изброените процедури, когато са част от общо физическо изследване - 89.7
**89.12	НАЗАЛНО ФУНКЦИОНАЛНО ИЗСЛЕДВАНЕ Риноманометрия или акустична ринометрия или Назални провокационни проби при деца над 8 години
Други диагностични тестове на ухо, нос, уста и гърло, измервания или изследвания	
92026-00	Назални функционални изследвания Риноманометрия
**89.14	ЕЛЕКТРОЕНЦЕФАЛОГРАМА Исключва: такава с полисомнография - 89.17
Електроенцефалография [ЕЕГ]	
11000-00	Електроенцефалография
**89.15	ДРУГИ НЕОПЕРАТИВНИ НЕВРОЛОГИЧНИ ФУНКЦИОНАЛНИ ТЕСТОВЕ слухови провокирани потенциали соматосензорни провокирани потенциали
Изследване евокирани отговори на централна нервна система	
	<i>Включва:</i> тези чрез компютризирано усреднени техники <i>Забележка:</i> Едно изследване – един стимул в една точка Второ или последващи изследвания – различен стимул в същата точка или друга точка на стимулиране <i>Не включва:</i> тези, включващи аудиометрия (виж блок [1839])
11024-00	Изследване на евокирани потенциали на централна нервна система, 1 или 2 изследвания
11027-00	Изследване на евокирани потенциали на централна нервна система, ≥ 3 изследвания
ДРУГИ АНАТОМИЧНИ И ФИЗИОЛОГИЧНИ ИЗМЕРВАНИЯ И МАНУАЛНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ	
** 89.37	ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ВИТАЛЕН КАПАЦИТЕТ – Спирометрия ВЕД вариабилитет
Друго измерване на дихателна функция	
11512-00	Непрекъснато измерване на връзка между въздушен поток и белодробен обем по време на вдишване и издишване Спирометрия
11506-00	Други изследвания на дихателна функция Дихателен функционален тест } БД Спирометрия } У
**89.38	ДРУГИ НЕОПЕРАТИВНИ РЕСПИРАТОРНИ ИЗМЕРВАНИЯ Индиректна ларингоскопия
Други диагностични тестове, измервания или изследвания	
92204-00	Неинвазивни диагностични тестове, измервания или изследвания, неклассифицирани другаде

ДРУГИ НЕОПЕРАТИВНИ СЪРДЕЧНИ И СЪДОВИ ДИАГНОСТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ

Изключва:

ЕКГ на плод - 75.32

**89.52 ЕЛЕКТРОКАРДИОГРАМА

ЕКГ БДУ

ЕКГ (с 12 и повече отвеждания)

Друга електрокардиография [ЕКГ]

- 11713-00 ЕКГ запис с осреднен сигнал
Не включва: амбулаторно ECG (11708-00, 11709-00 [1853], 11710-00, 11711-00 [1854]) тази при кардиоваскуларен стрес тест (11712-00 [1857])
Включва: анализ, интерпретация и доклад за записа този, включващ не повече от 300 удара, използвайки поне 3 отвеждания с придобиване на данни на не по-малко от 1000 Hz на поне 100 QRS комплекса
- 11700-00 Друга електрокардиография [ЕКГ]
Не включва: тези включващи по-малко от 12 отвеждания – пропусни кода

ЦИРКУЛАТОРНО МОНИТОРИРАНЕ****89.65 ИЗМЕРВАНЕ НА АРТЕРИАЛНИ КРЪВНИ ГАЗОВЕ (АКР)****1858 Диагностични тестове, измервания или изследвания, кръв и кръвотворни органи**

- 13842-01 Измерване на артериални кръвни газове

**89.66 ИЗМЕРВАНЕ НА ГАЗОВЕ НА СМЕСЕНА ВЕНОЗНА КРЪВ (АКР)

- 13311-00 Измерване на газове на смесена венозна кръв

МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ****90.33 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ УХО, НОС, ГЪРЛО И ЛАРИНКС – КУЛТУРА И ЧУВСТВИТЕЛНОСТ******90.53 ИЗСЛЕДВАНЕ НА КРЪВ – КУЛТУРА И ЧУВСТВИТЕЛНОСТ******90.39 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ УХО, НОС, ГЪРЛО И ЛАРИНКС – ДРУГО МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ**
изследване за клетките на алергичното възпаление – Ео**Морфологични изследвания**

- 91929-06 Микроскопско изследване на проба от ухо и/или нос и/или гърло и/или ларинкс за хистология

90.59 ИЗСЛЕДВАНЕ НА КРЪВ – ДРУГО МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕДИАГНОСТИЧНА ФИЗИКАЛНА ТЕРАПИЯ******93.08 ЕЛЕКТРОМИОГРАФИЯ**

Изключва:

ЕМГ на око - 95.25

такава с полисомнография - 89.17

ЕМГ на уретрален сфинктер - 89.23

Невромускулна електродиагностика

- ЕМГ [електромиография]:
- на ≥ 1 мускул(и)
  - използвайки кръгови иглени електроди
- Изследване на невромускулна проводимост
- 11012-00 Електромиография (ЕМГ)
Не включва: мускули на тазово дъно и анален сфинктер (11833-01 [1859])

ОБЕКТИВНИ ФУНКЦИОНАЛНИ ТЕСТОВЕ

Изключва:

такава с полисомнография – 89.17

**95.23 ЕВОКИРАНИ ПОТЕНЦИАЛИ
(евокирани потенциали на ухо)**Слухови евокирани потенциали**

11300-00 Аудиометрия на евокирани потенциали на мозъчен ствол
96173-00 Електрична слухова аудиометрия на стволот отговор
96050-00 Кортикален евокиран отговор аудиометрия
96051-00 Равновесно състояние – евокирани потенциали

ОБЕКТИВНИ ФУНКЦИОНАЛНИ ТЕСТОВЕ НА ОКО

Изключва:

такива с полисомнография – 89.17

****95.24 ЕЛЕКТРОНИСТАГМОГРАМА**

Тестове на вестибуларна функция

11339-00 Електронистагмография

НЕОПЕРАТИВНИ ПРОЦЕДУРИ СВЪРЗАНИ С ЧУВАНЕТО

****95.41 АУДИОМЕТРИЯ**

5 - тонална аудиометрия по Békésy субективна аудиометрия

импедансна аудиометрия

рефлекторен отговор на стремето

тимпанограма

Тестове за слухова функция

11312-00 Аудиометрия на въздушна и костна проводимост, стандартна техника

Импеданс аудиометрия

11324-00 Тимпанометрия чрез използване на сонда със стандартен тон

11324-01 Тимпанометрия чрез използване на сонда с високачестотен тон

96052-00 Акустичен рефлекс праг

96053-00 Акустично рефлексно разпадане

96054-00 Тест за дисфункция на евстахиева тръба

Друга аудиометрия

11306-00 Друга аудиометрия

****95.42 КЛИНИЧЕН ТЕСТ НА СЛУХА**

камертонов тест

тест с шепотна реч

Физиологична оценка

Забележка: Физиологично изследване, за да оцени функцията, използвайки техники като анамнеза, наблюдение, оглед, палпация, перкусия, аускултация и други физикални тестове

Не включва: тези, които са част от:

- оценка на стареене (96023-00 [1824])
- тестване на развитие (96184-00 [1824])
- генетична оценка (96035-00 [1824])
- ментална или поведенческа оценка (96175-00 [1823])

96009-00 Слухово функционална оценка

Не включва: тази за определяне нужда от устройство, подпомагащо слуха (96024-00 [1822])

****95.43 АУДИОЛОГИЧНА ОЦЕНКА**

Аудиологична оценка чрез:

апарат на Bárány за шум

тест със закрити очи

отложена обратна връзка

маскиране

латерализация по

Общи интервенции свързани с грижа за здравето

95550-06 Асоциирана здравна интервенция, аудиология

****95.44 КЛИНИЧНИ ВЕСТИБУЛАРНИ ФУНКЦИОНАЛНИ ТЕСТОВЕ**

термичен тест на вестибуларна функция с отчитане нистагъм с електронистагмограф

Тестове на вестибуларна функция

11333-00 Топлинен тест на лабиринт

Окуловестибуларен тест

11336-00 Симултантен битермален термичен тест на лабиринт

Симултантен битермален окуловестибуларен тест

11339-00 Електронистагмография

****95.45 РОТАЦИОННИ ТЕСТОВЕ**

стол на Barany с отчитане нистагъм с електронистагмограф

Тестове на вестибуларна функция

96063-00 Оценка на вестибуларна функция чрез въртящ се стол
Включва: фиксирано подтискане
обикновено хармонично усилване
спонтанен нистагъм
трапецоиди

**95.46 ДРУГИ СЛУХОВИ И ВЕСТИБУЛАРНИ ФУНКЦИОНАЛНИ ТЕСТОВЕ

Отоневрологично изследване

Спонтанна вестибуларна симптоматика:

Нистагъм:

- спонтанен нистагъм,
- латентен нистагъм,
- позиционен нистагъм

Кординационни проби:

- показалечна,
- носопоказалечна

Статокинетични проби:

- Ромберг,
- проба на Бабински-Вайл,
- степинг тест на Фукуда

Фистулна проба

Стабилография

Тестове на вестибуларна функция

96064-00 Други тестове на вестибуларна функция

ОСНОВНИ ТЕРАПЕВТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ

ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ГЛАВНОМОЗЪЧНИ МЕНИНГИ

Исключва: марсупиализация на главномозъчни лезии (01.59)

02.11 ПРОСТ ШЕВ НА ДУРА МАТЕР НА ГЛАВЕН МОЗЪК

Възстановяване на мозъчна дура

Дурален графт

Дурапластика

Възстановяване на мозъчни менинги

Не включва: такава с:

- интракраниална декомпресия (40106-00, 40106-01 [9])
- активиране на обекс (40339-00 [22])
- наместване на черепна фрактура (39612 [25])
- хирургия на черепната основа при лезия, обхващаща предна черепна ямка (39640-00, 39642-00, 39646-00 [17])

39615-00 Възстановяване на твърда мозъчна обвивка чрез краниотомия

Отложено възстановяване на дура след фрактура на черепа чрез краниотомия

Не включва: такава чрез краниопластика (39615-01 [20])

02.12 ДРУГО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ГЛАВНОМОЗЪЧНИ МЕНИНГИ

затваряне на ликворна фистула

дурален трансплантат

възстановяване на енцефалоцеле с едновременна краниопластика

възстановяване на менинги БДУ

субдурален трансплантат

Възстановяване на мозъчна дура

39615-01 Възстановяване на твърда мозъчна обвивка чрез краниотомия с краниопластика

Отложено възстановяване на твърда мозъчна обвивка след фрактура на черепа чрез краниопластика

06.7 ЕКСЦИЗИЯ НА ДУКТУС ИЛИ ТРАКТУС ТИРЕОГЛОСУС

Други ексцизионни процедури на щитовидна и паращитовидна жлеза

30313-00 Ексцизия на тироглосална киста

Процедура на Sistrunk

30314-00 Радикална ексцизия на тироглосална киста или фистула

Включва: ексцизия на:

- подезична кост
- тироглосален канал

ВТОРИЧНИ ПРОЦЕДУРИ СЛЕД ОТСТРАНЯВАНЕ НА ОЧНА ЯБЪЛКА

Исключва: с едновременно:

енуклеиране на очна ябълка - 16.41-16.42

евисцерация на очна ябълка - 16.31

16.61 ВТОРИЧНА ИНСЕРЦИЯ НА ОЧЕН ИМПЛАНТАНТ

Вторични процедури след отстраняване на очната ябълка

Включва: процедури на анофтальмична орбита или сак

Не включва: такава с:

- енуклеация на очна ябълка (42506-01, 42509-00, 42510-00 [161])
- евисцерация на очна ябълка (42515-00 [161])

42518-01 Поставяне на изкуствен имплант към анофтальмична орбита

Не включва: интегриран имплант (42521-01 [164])

остеоинтегриран имплант (45794-02 [1698], 45797-02 [1697])

42521-01 Поставяне на изкуствен орбитален интегриран имплант при анофтальмична орбита

Не включва: остеоинтегриран имплант (45794-02 [1698], 45797-02 [1697])

Фиксиране на транскутанна основа (осеоинтеграционна процедура)

Прикрепяне на рамка за титанова фиксация при осеоинтеграция

Свързване на перкутанна подпора за осеоинтеграция

Осеоинтеграция за прикрепяне на подменена протеза, втори етап

Включва: оглед на титанова фиксация

кожен графт на място на фиксация

изтъняване на кожен графт над място на фиксиране

Не включва: интраорална осеоинтеграционна процедура (45845-00 [400])

45797-02 Осеоинтеграционна процедура, фиксиране на транскутанна основа за закрепване на орбитална протеза

Включва: подмяна на протеза на:

- око
- орбитално съдържание

Имплантиране на титаниев фиксатор (осеоинтеграционна процедура)

Имплантиране на титанов винт за осеоинтеграция

Осеоинтеграция за прикрепване на протезна смяна, първи етап

Поставяне на титанов фиксатор при осеоинтеграция

Кодирай също когато е направена:

- костен графт (виж Индекс: Графт, кост)
- фиксиране на транскутанна основа (45797 [1697])
- възстановяване с ламбо (виж Индекс: Ламбо, по локализация)
- реконструкция (виж Индекс: Реконструкция, по локализация)

Не включва: интраорална осеоинтеграционна процедура (45845-00 [400])

45794-02 Осеоинтеграционна процедура, имплантиране на титанов фиксатор за закрепване на орбитална протеза

Включва: подмяна протеза на:

- око
- орбитално съдържание

16.62 РЕВИЗИЯ И РЕИНСЕРЦИЯ НА ОЧЕН ИМПЛАНТАНТ

Вторични процедури след отстраняване на очната ябълка

Включва: процедури на анофтальмична орбита или сак

Не включва: такава с:

- енуклеация на очна ябълка (42506-01, 42509-00, 42510-00 [161])
- евисцерация на очна ябълка (42515-00 [161])

42527-00 Ревизия на анофтальмична орбита

Подготовка на контрахирана орбита

Реконструкция контрахирана орбита

Включва: Вграждане на:

- калъп
- стент
- мукозен мембранен графт

Кодирай също когато е направено:

- вграждане в анофтальмична орбита:
- изкуствен имплант (42518-01, 42521-01 [164])
- съгласувател преди временна\постоянна\протеза (42521-00 [164])

ДРУГИ ОПЕРАЦИИ НА ОРБИТА И ОЧНА ЯБЪЛКА

Изключва:

иригация на око - 96.51

изписване и нагаждане на помощни средства за виждане - 95.31-95.33

отстраняване на:

очни протези НКД - 97.31
непенетриращи чужди тела без инцизия от окоото - 98.21

16.92 ЕКСЦИЗИЯ НА ЛЕЗИЯ НА ОРБИТА
Изключва: биопсия на орбита (16.23)

Орбитотомия с биопсия или ексцизия

- Не включва:* отстраняване и замяна на кост (виж блок [227])
- 42543-00 Експлоративна орбитотомия, ретробулбарен аспект, с ексцизия на лезия
42543-01 Експлоративна орбитотомия, ретробулбарен аспект, с отстраняване на чуждо тяло
Премахване на чуждо тяло от орбита, ретробулбарен аспект, чрез инцизия
42545-01 Орбитотомия за декомпресия на орбита чрез отстраняване на интраорбиталните (перибулбарни) (ретробулбарни) мазнини
Забележка: Извършена при дистироидна очна болест

16.98 ДРУГИ ОПЕРАЦИИ НА ОРБИТА

Орбитотомия с биопсия или ексцизия

- 42533-01 Експлоративна орбитотомия с биопсия

18.6 РЕКОНСТРУКЦИЯ НА ВЪНШЕН СЛУХОВ КАНАЛ

Каналопластика на външен слухов ход (меатус)
Създаване (реконструкция) на външен слухов проход:
костна част
кожнопокрит част (вкл. кожен трансплантат)

Реконструктивни процедури на външно ухо

- 41512-00 Реконструкция на външен слухов канал
Меатопластика
Включва: премахване на
• кост
• хрущял
Кодирай също когато е направена:
• радикална (модифицирана) мастоидектомия (41557 [323], 41560 [325], 41563 [326])
Не включва: за коригиране стеноза на слухов канал (41521[304])
45662-00 Реконструкция на външния слухов канал при вродена атрезия
Не включва: за коригиране стеноза на слухов канал (41521-00, 41521-01 [304])

ДРУГИ ПЛАСТИЧНИ ВЪЗСТАНОВЯВАНИЯ НА ВЪНШНО УХО

18.71 ИЗГРАЖДАНЕ НА АУРИКУЛА НА УХО

Прилагане на протеза на липсващо ухо

Изключва: реконструкция на:
аурикула
ухо

Възстановителни процедури на външно ухо

- 90110-00 Друго възстановяване на външно ухо
Възстановяване на:
• ушна мида БДУ
• външен слухов канал БДУ

Фиксиране на транскутанна основа (осеоинтеграционна процедура)

- Прикрепяне на рамка за титанова фиксация при осеоинтеграция
Свързване на перкутанна подпора за осеоинтеграция
Осеоинтеграция за прикрепяне на подменена протеза, втори етап
Включва: оглед на титанова фиксация
кожен графт на място на фиксация
изтъняване на кожен графт над място на фиксиране
Не включва: интраорална осеоинтеграционна процедура (45845-00 [400])
45797-01 Осеоинтеграционна процедура, фиксиране на транскутанна основа за закрепване на ушна протеза

Имплантиране на титаниев фиксатор (осеоинтеграционна процедура)

- Имплантиране на титанов винт за осеоинтеграция
Осеоинтеграция за прикрепване на протезна смяна, първи етап
Поставяне на титанов фиксатор при осеоинтеграция
Кодирай също когато е направена:
• костен графт (виж Индекс: Графт, кост)
• фиксиране на транскутанна основа (45797 [1697])
• възстановяване с ламбо (виж Индекс: Ламбо, по локализация)
• реконструкция (виж Индекс: Реконструкция, по локализация)
Не включва: интраорална осеоинтеграционна процедура (45845-00 [400])

45794-01 Осеоинтеграционна процедура, имплантиране на титанов фиксатор за закрепване на ушна протеза

19.0 МОБИЛИЗАЦИЯ НА СТРЕМЕ

Разсичане на отосклеротичен:

материал
процес

Ремобилизация на стреме

Стапедиолиза

Транскрурална мобилизация на стреме

Изключва: такава с едновременна стапедектомия (19.11-19.19)

Възстановителни процедури на костите на ухо

41611-00 Мобилизация на костици

СТАПЕДЕКТОМИЯ (ЕКТОМИЯ НА СТРЕМЕ)

Изключва: ревизия на предишна стапедектомия (19.21-19.29)

само мобилизация на стреме (19.0)

19.11 СТАПЕДЕКТОМИЯ СЪС СМЯНА НА НАКОВАЛНЯТА

Стапедектомия с инкусен:

хомотрансплантат
протеза

Екцизни процедури на костите на ухо

41608-00 Стапедектомия

Включва: протеза

19.19 ДРУГА СТАПЕДЕКТОМИЯ

Възстановителни процедури на костите на ухо

41608-01 Стапедотомия

Включва: фенестрация чрез:

- лазер
  - микроотвори
- протеза

РЕВИЗИЯ НА СТАПЕДЕКТОМИЯ

19.21 РЕВИЗИЯ НА СТАПЕДЕКТОМИЯ СЪС СМЯНА НА НАКОВАЛНЯ

Други процедури на костите на ухо

90115-00 Други процедури на костите на ухо

19.29 ДРУГА РЕВИЗИЯ НА СТАПЕДЕКТОМИЯ

Други процедури на костите на ухо

90115-00 Други процедури на костите на ухо

19.3 ДРУГИ ОПЕРАЦИИ НА ВЕРИГАТА КОСТИЦИ

Инкудектомия (изваждане на наковалня) БДУ

Осикулектомия (изваждане на костите) БДУ

Втори етап на реконструкция на костите- осигулопластика

Други процедури на костите на ухо

90115-00 Други процедури на костите на ухо

ДРУГА ТИМПАНОПЛАСТИКА

19.52 ТИМПАНОПЛАСТИКА II ТИП

Присадка срещу чукче или наковалня

19.53 ТИМПАНОПЛАСТИКА III ТИП

Присадка срещу подвижно и интактно стреме

19.54 ТИМПАНОПЛАСТИКА IV ТИП

Въздушен джоб над кръглия прозорец

19.55 ТИМПАНОПЛАСТИКА V ТИП

Прозорец на хоризонталния полуокръжен канал, покрит с трансплантат

Дейностите по тези четири кода са в следващия код:

Реконструктивни процедури на тъпанче или средно ухо

41542-00 Мирингопластика с реконструкция на костна верига

Тимпаноластика, типове II, III, IV и V

Включва: графт
протеза

Не включва: такава с:

- екцизия на лезия, средно ухо (41638-01 [315])
- мастоидектомия (41554-00, 41563 [326])

19.6 РЕВИЗИЯ НА ТИМПАНОПЛАСТИКА

Други процедури на тъпанче или средно ухо

90114-00 Други процедури на тъпанче или средно ухо

19.9 ДРУГО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА СРЕДНО УХО

Затваряне на мастоидна фистула
Мастоидна миопластика
Облитерация на тимпаномастоидна кухина

Мастоидектомия

Не включва: такава с:

- декомпресия на ендолимфатична торбичка (41590 [330])
- имплантиране на кохлеарно протезно устройство (41617-00 [329])
- мирингопластика (41551-00, 41560 [325], 41554-00, 41563 [326])
- реконструкция на костна верига (41554-00, 41563 [326])
- частична резекция на слепоочна кост (41584 [324])
- премахване лезия на гломус (41623-00 [312])

41548-00 Облитерация на мастоидна кухина
Кодирай също когато е направена:
• меатопластика (41512-00 [305])

Други процедури на мастоидна или темпорална кост

90116-00 Други процедури на мастоидна или темпорална кост

ИНЦИЗИЯ НА МАСТОИД И СРЕДНО УХО

20.21 ИНЦИЗИЯ НА МАСТОИД

Инцизионни процедури на мастоидна или темпорална кост

41557-03 Инцизия на мастоидеус

20.22 ИНЦИЗИЯ НА КЛЕТКИТЕ НА ПИРАМИДА ПЕТРОЗА

Операция на черепната основа при лезия

Включва: Всяка свързана с възстановителна или реконструктивна хирургия
такава при васкуларни лезии

90032-00 Премахване на лезия, обхващаща задна черепна ямка

Включва: Чрез:
• транслабиринтен } достъп
• трансмастоиден }
• трансорален }

39653-00 Премахване лезия на петрокливус и кливус

Включва: Чрез:
• инфратенториален } достъп
• супратенториален }

20.23 ИНЦИЗИЯ НА СРЕДНО УХО

Атикотомия
Прекъсване на адхезии на средното ухо
Изключва: Разсичане на отосклеротичен процес (19.0)
Стапедиолиза (19.0)
Такава със стапедектомия (19.11-19.19)

Други инцизионни процедури на тъпанче и средно ухо

41533-00 Атикотомия

Не включва: такава с:

- мастоидектомия (41551-00 [325], 41554-00 [326])
- мирингопластика (41533-01 [313], 41536-01 [315])
- реконструкция на костен дефект (41536 [315])

41533-02 Друга инцизия на средното ухо

Разделяне на:
• адхезии на средно ухо
• тъпанче

МАСТОИДЕКТОМИЯ

Кодирай също всяка:
кожна трансплантация (18.79)
тимпанопластика (19.4-19.55)
Изключва: имплантация на кохлеарна протеза (20.96-20.98)

20.41 ОБИКНОВЕНА МАСТОИДЕКТОМИЯ

Мастоидектомия

Не включва: такава с:

- декомпресия на ендолимфатична торбичка (41590 [330])
- имплантиране на кохлеарно протезно устройство (41617-00 [329])

- мирингопластика (41551-00, 41560 [325], 41554-00, 41563 [326])
- реконструкция на костна верига (41554-00, 41563 [326])
- частична резекция на слепоочна кост (41584 [324])
- премахване лезия на гломус (41623-00 [312])

41545-00 Мастоидектомия
Кортикална мастоидектомия

20.42 РАДИКАЛНА МАСТОИДЕКТОМИЯ

41557-01 Радикална мастоидектомия

20.49 ДРУГА МАСТОИДЕКТОМИЯ

Атикоантростомия

Мастоидектомия:

БДУ

модифицирана радикална

41557-00 Модифицирана радикална мастоидектомия

ДРУГА ЕКСЦИЗИЯ НА СРЕДНО УХО

Изключва: такава с едновременна мастоидектомия (20.41-20.49)

20.51 ЕКСЦИЗИЯ НА ЛЕЗИЯ НА СРЕДНО УХО

Изключва: биопсия на средно ухо (20.32)

Ексцизионни процедури на тъпанче или средно ухо

41635-00 Ексцизия лезия на средното ухо

Прочистване на:

- холестеатом
  - гранулом
  - полип
- } на средно ухо

Не включва: отстраняване на лезия на гломус (41620-00, 41623-00 [312])

такава с:

- мирингопластика (41635-01 [313], 41638-01 [315])
- реконструкция на костна верига (41638-00, 41638-01 [315])

20.59 ДРУГА ЕКСЦИЗИЯ НА СРЕДНО УХО

Апикоектомия на пирамида петроза

Тимпанектомия

Ексцизионни процедури на тъпанче или средно ухо

41644-01 Друга ексцизия на средно ухо

ДРУГИ ОПЕРАЦИИ НА ВЪТРЕШНО И СРЕДНО УХО

20.92 РЕВИЗИЯ НА МАСТОИДЕКТОМИЯ

Ревизионни процедури на мастоидна или темпорална кост

Включва: мирингопластика

41566-00 Ревизия на трепанация тип задна тимпанотомия

41566-01 Ревизия на модифицирана радикална мастоидектомия

41566-02 Ревизия на радикална мастоидектомия

20.95 ИМПЛАНТИРАНЕ НА ЕЛЕКТРОМАГНИТНО СЛУХОВО УСТРОЙСТВО

Слухово устройство за костна проводимост

Изключва: кохлеарен протезен апарат (20.96-20.98)

Процедури за приложение, поставяне или премахване върху мастоидна или темпорална кост

41557-02 Имплантиране на електромагнитно слухово устройство

Слухово устройство за костна проводимост

Не включва: кохлеарно протезно устройство (41617-00 [329])

Имплантиране на титаниев фиксатор (осеоинтеграционна процедура)

Имплантиране на титанов винт за осеоинтеграция

Осеоинтеграция за прикрепване на протезна смяна, първи етап

Поставяне на титанов фиксатор при осеоинтеграция

Кодирай също когато е направена:

- костен графт (виж Индекс: Графт, кост)
- фиксиране на транскутанна основа (45797 [1697])
- възстановяване с ламбо (виж Индекс: Ламбо, по локализация)
- реконструкция (виж Индекс: Реконструкция, по локализация)

Не включва: интраорална осеоинтеграционна процедура (45845-00 [400])

45794-00 Осеоинтеграционна процедура, имплантиране на титанов фиксатор за закрепване към костта на слухов апарат [ВАНА]

СПИРАНЕ НА ЕПИСТАКСИС**21.04 СПИРАНЕ НА ЕПИСТАКСИС С ЛИГИРАНЕ НА ЕТМОИДАЛНИТЕ АРТЕРИИ****Прекъсване на артерия**

Включва: клипсиране
разделяне
лигиране

Не включва: такава при висцерални артериални аневризми (33133-00, 33169-00 [698])
с някоя друга съдова процедура – пропусни кода

41725-00 Прекъсване на етмоидална артерия

Включва: такава чрез трансорбитален достъп
такава за спиране на назална хеморагия

21.05 СПИРАНЕ НА ЕПИСТАКСИС С (ТРАНСАНТРАЛНО) ЛИГИРАНЕ НА МАКСИЛАРНАТА АРТЕРИЯ**Прекъсване на артерия**

41707-00 Прекъсване на максиларна артерия

Включва: такава чрез трансантрален достъп
Забележка: Изпълнена за спиране на епистаксис

ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ПЛАСТИЧНИ ОПЕРАЦИИ НА НОСА**21.85 УГОЛЕМЯВАЩА РИНОПЛАСТИКА**

уголемяваща ринопластика с:

трансплантат
синтетичен имплантант

Други процедури на носа

90133-00 Други процедури на носа

Контурна реконструкция

45051-00 Реконструкция на контури на лице с имплант

Увеличаваща ринопластика с имплант
Увеличение на брадичка включваща меки тъкани с имплант
Не включва: увеличаваща ринопластика с графт (45641, 45644 [1679])
увеличение на брадичка с костен графт (45761-00 [1702])

Фиксиране на транскутанна основа (осеоинтеграционна процедура)

Прикрепяне на рамка за титанова фиксация при осеоинтеграция
Свързване на перкутанна подпора за осеоинтеграция
Осеоинтеграция за прикрепяне на подменена протеза, втори етап
Включва: оглед на титанова фиксация
кожен графт на място на фиксация
изтъняване на кожен графт над място на фиксиране

45797-03 Осеоинтеграционна процедура, фиксиране на транскутанна основа за закрепване на костите и фиксиране на протеза на носа, частична

45797-04 Осеоинтеграционна процедура, фиксиране на транскутанна основа за закрепване на носна протеза, тотална

Включва: околни лицеви тъкани

Имплантиране на титаниев фиксатор (осеоинтеграционна процедура)

Имплантиране на титанов винт за осеоинтеграция
Осеоинтеграция за прикрепване на протезна смяна, първи етап
Поставяне на титанов фиксатор при осеоинтеграция
Кодирай също когато е направена:
• костен графт (виж Индекс: Графт, кост)
• фиксиране на транскутанна основа (45797 [1697])
• възстановяване с ламбо (виж Индекс: Ламбо, по локализация)
• реконструкция (виж Индекс: Реконструкция, по локализация)

45794-03 Осеоинтеграционна процедура, имплантиране на титанов фиксатор за закрепване на носна протеза, частична

45794-04 Осеоинтеграционна процедура, имплантиране на титанов фиксатор за закрепване на носна протеза, тотална

Включва: околни лицеви тъкани

21.88 ДРУГА СЕПТОПЛАСТИКА

Фрактурниране на назалния септум

Възстановяване на септална перфорация

Изключва: септопластика при субмукозна резекция на назалния септум (21.5)**Възстановяване на назален септум**

41671-01	Затваряне перфорация на носна преграда
ДИАГНОСТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ НА НОСЕН СИНУС	
22.11 ЗАКРИТА (ЕНДОСКОПСКА, ИГЛЕНА) БИОПСИЯ НА НОСЕН СИНУС	
Биопсия на назални синуси	
41716-05	Биопсия на максиларен синус
41737-07	Биопсия на фронтален синус
41737-08	Биопсия на етмоидален синус
22.2 ИНТРАНАЗАЛНА АНТРОТОМИЯ	
<i>Изключва:</i> антротомия с външен достъп (22.31-22.39)	
Интраназално премахване на полип от назални синуси	
41716-03	Интраназално отстраняване на полип от максиларна кухина
41737-05	Интраназална екстирпация от максиларен синус
Други процедури на назални синуси	
41716-04	Други интраназални процедури на максиларен синус
ДРУГА НАЗАЛНА СИНУСОТОМИЯ	
22.50 СИНУСОТОМИЯ, НЕУТОЧНЕНА	
Други процедури на назални синуси	
41737-00	Други интраназални процедури на фронтален синус
22.51 ЕТМОИДОТОМИЯ	
Интраназално премахване на полип от назални синуси	
41737-06	Интраназално отстраняване на полип от етмоидален синус
Други процедури на назални синуси	
41737-01	Други интраназални процедури на етмоидален синус
22.52 СФЕНОИДОТОМИЯ	
Интраназално премахване на полип от назални синуси	
41752-03	Интраназално отстраняване на полип от сфеноидален синус
Други процедури на назални синуси	
41752-00	Други интраназална процедура на сфеноидален синус
22.53 ИНЦИЗИЯ НА МНОЖЕСТВО НАЗАЛНИ СИНУСИ	
Интраназално премахване на полип от назални синуси	
41716-03	Интраназално отстраняване на полип от максиларна кухина
41752-03	Интраназално отстраняване на полип от сфеноидален синус
41737-05	Интраназална екстирпация от максиларен синус
41737-06	Интраназално отстраняване на полип от етмоидален синус
Други процедури на назални синуси	
41716-04	Други интраназални процедури на максиларен синус
41752-00	Други интраназална процедура на сфеноидален синус
41737-00	Други интраназални процедури на фронтален синус
41737-01	Други интраназални процедури на етмоидален синус
41749-00	Външна процедура върху етмоидален синус
25.2 ЧАСТИЧНА ГЛОСЕКТОМИЯ (РЕЗЕКЦИЯ НА ЕЗИКА)	
Ексцизионни процедури на език	
30272-00	Частична ексцизия на езика Частична глосектомия <i>Не включва:</i> такава за намаление на размера (45675-01 [1665]) такава с частична фарингектомия (41785-00 [420])
Ексцизия, език	
45675-01	Редукция размера на език Частична: <ul style="list-style-type: none"> • ексцизия на език при макрохейлия • глосектомия при макрохейлия
Ексцизия на съдова аномалия	
<i>Включва:</i> ангиом хемангиом лимфангиом	

45033-03	<i>Не включва:</i> ексцизия на артериовенозна малформация (45039-00, 45042-00, 45045-00 [1693]) Ексцизия на съдова аномалия на езика
ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ЕЗИК И ГЛОСОПЛАСТИКА	
25.59	ДРУГО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ПЛАСТИЧНИ ОПЕРАЦИИ НА ЕЗИК фасциална примка на езика прикрепване на езика (към устна) ламбо от мукоза или кожа към езика <i>Изключва:</i> освобождаване на адхезии на езика - 25.93
Възстановителни процедури на език	
90136-00	Друго възстановяване на език
Други процедури на език	
90137-00	Други процедури на език
ПАЛАТОПЛАСТИКА	
27.64	ИНСЕРЦИЯ НА ПАЛАТАЛЕН ИМПЛАНТ
Други процедури за възстановяване на уста, небце или увула	
90142-01	Друго възстановяване на небце
29.0 ФАРИНГОТОМИЯ	
	Дренаж на фарингеална бурса <i>Изключва:</i> инцизия и дренаж на ретрофарингеален абсцес - 28.0 отстраняване на чуждо тяло (без инцизия) - 98.13
Инцизионни процедури на фаринкс	
41779-00	Фаринготомия
29.2 ЕКСЦИЗИЯ НА ХРИЛНА КИСТА ИЛИ РУДИМЕНТ	
	<i>Изключва:</i> фистулектомия на хрилна фистула (29.52)
Други ексцизионни процедури на фаринкс	
30286-00	Ексцизия на бранхиална киста
РЕЗЕКЦИЯ ИЛИ ДЕКТРУКЦИЯ НА ЛЕЗИЯ ИЛИ ТЪКАН НА ФАРИНКСА	
29.31	КРИКОФАРИНГЕАЛНА МИОТОМИЯ <i>Изключва:</i> такава с фарингеална дивертикулектомия (29.32)
Инцизионни процедури на фаринкс	
41776-00	Крикофарингеална миотомия
29.32 ФАРИНГЕАЛНА ДИВЕРТИКУЛЕКТОМИЯ	
Инцизионни процедури на фаринкс	
41776-01	Крикофарингеална миотомия с инверзия на фарингеален джоб
41770-01	Крикофарингеална миотомия с отстраняване на фарингеален джоб
Други ексцизионни процедури на фаринкс	
41770-00	Премахване на фарингеален джоб Фарингеална дивертикулектомия <i>Не включва:</i> такава чрез ендоскопия (41773-00 [421]) такава с крикофаринготомия (41770-01 [418])
41773-00	Ендоскопска резекция на фарингеален джоб Процедура на Dohlman
29.33 ФАРИНГЕКТОМИЯ (ЧАСТИЧНА)	
	<i>Изключва:</i> ларингофарингектомия (30.3)
Фарингектомия	
	<i>Включва:</i> достъп за фаринготомия
41782-00	Частична фарингектомия
41785-00	Частична фарингектомия с частична глосектомия
41785-01	Частична фарингектомия с тотална глосектомия
29.39 ДРУГА ЕКСЦИЗИЯ ИЛИ ДЕКТРУКЦИЯ НА ЛЕЗИЯ ИЛИ ТЪКАН НА ФАРИНКС	
Други ексцизионни процедури на фаринкс	
90149-00	Ексцизия на друга лезия на фаринкс
29.4 ПЛАСТИЧНА ОПЕРАЦИЯ НА ФАРИНКСА	
	Корекция на назофарингеална атрезия <i>Изключва:</i> фарингопластика свързана с възстановяване на цепнато небце (27.62-27.63)
Възстановяване на фаринкс	

45645-00 Затворено възстановяване на хоанална атрезия
Затворена корекция на назофарингеална атрезия
Включва: поставяне } на назофарингеален стент
иригация и сукция
пункция и дилатация

ДРУГО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ФАРИНКСА

29.52 ЗАТВАРЯНЕ НА ХРИЛНА ФИСТУЛА

Други ексцизионни процедури на фаринкс

30289-00 Ексцизия на бранхиална фистула

29.53 ЗАТВАРЯНЕ НА ДРУГА ФИСТУЛА НА ФАРИНКСА

Фарингоезофагеална фистулектомия

Други ексцизионни процедури на фаринкс

90149-00 Ексцизия на друга лезия на фаринкс

29.54 ОСВОБОЖДАВАНЕ НА ФАРИНГЕАЛНИ АДХЕЗИИ

Инцизионни процедури на фаринкс

41758-00 Освобождаване на фарингеални сраствания

29.59 ДРУГО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ФАРИНКСА

Други процедури на фаринкс

90147-00 Други процедури на фаринкс

ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ЛАРИНКС

31.61 ШЕВ НА РАЗКЪСВАНЕ НА ЛАРИНКС

Други процедури на ларинкс

90160-00 Други процедури на ларинкс
Затваряне на фистула } на ларинкс
Шев на разкъсване }

31.62 ЗАТВАРЯНЕ НА ФИСТУЛА НА ЛАРИНКС

Ларинготрахеална фистулектомия

Затваряне на ларингостома

Други процедури на ларинкс

90160-00 Други процедури на ларинкс
Затваряне на фистула } на ларинкс
Шев на разкъсване }

31.63 РЕВИЗИЯ НА ЛАРИНГОСТОМИЯ

Ларингопластика

41876-02 Ларингопластика
Кодирай също когато е направена:
• трахеостомия (41880-00, 41881 [536])

31.64 ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ ПРИ ЛАРИНГЕАЛНА ФРАКТУРА

Други възстановителни процедури на ларинкс

41873-00 Реконструкция след фрактура на ларинкса
Външно възстановяване на ларингеална фрактура

31.69 ДРУГО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ЛАРИНКСА

Аритеноидоплексия

Поставяне на трансплантат в ларинкса

Транспозиция на гласни връзки

Изключва: конструкция на изкуствен ларинкс (31.75)

Процедури за приложение, поставяне или премахване върху ларинкс

18368-00 Прилагане на ботулинов токсин в гласните връзки
Инжектиране на ботулинов токсин в ларинкса
41870-00 Прилагане на друго вещество в гласните връзки
Инжектиране в ларинкса или гласните струни на:
• колаген
• мастна тъкан
• Gelfoam
• Teflon

Други процедури на ларинкс

90150-00 Тиропластика

Възстановяване на тироиден хрущял
Тиропластика със силиконов имплант
Включва: силиконов имплант

ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ПЛАСТИЧНИ ОПЕРАЦИИ НА ТРАХЕЯТА

31.71 ШЕВ НА РАЗКЪСВАНЕ НА ТРАХЕЯ

Други процедури за възстановяване на трахея

41879-01 Шев на разкъсване на трахея

31.73 ЗАТВАРЯНЕ НА ДРУГА ФИСТУЛА НА ТРАХЕЯ

трахеоезофагеална фистулектомия

Изключва: Ларинготрахеална фистулектомия (31.62)

Други процедури за възстановяване на трахея

43900-00 Затваряне на трахеоезофагеална фистула

Разделяне на трахеоезофагеална фистула (без атрезия)

Не включва: за езофагеална атрезия(43852-00 [539])

с възстановяване на езофагеална атрезия(43843-01, 43843-02 [866])

41879-03 Затваряне на друга фистула на трахея

31.79 ДРУГО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ПЛАСТИЧНИ ОПЕРАЦИИ НА ТРАХЕЯ

Други процедури за възстановяване на трахея

41879-04 Възстановяване на трахея, цервикален достъп

Цервикална трахеопластика

Кодирай също когато е направена:

• трахеостомия (41880-00, 41881 [536])

Реконструктивни процедури на трахея

41885-00 Трахео-езофагеална фистулизация

Трахео-езофагеална фистулизация

Включва: поставяне на гласова протеза (Blom-Singer)

ДРУГИ ОПЕРАЦИИ НА ЛАРИНКС И ТРАХЕЯ

31.98 ДРУГИ ОПЕРАЦИИ НА ЛАРИНКС

Премахване на ларингеален стент

Изключва: отстраняване на вътрелуменно чуждо тяло от ларинкс без инцизия (98.14)

Процедури за приложение, поставяне или премахване върху ларинкс

41886-01 Премахване на ларингеален стент

Не включва: при подмяна (41905-03 [521])

ДИАГНОСТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ НА БЯЛ ДРОБ И БРОНХ

33.24 ЗАТВОРЕНА (ЕНДОСКОПСКА) БИОПСИЯ НА БРОНХ

Бронхоскопия (фиброоптична)(ригидна) с:

четкова биопсия

обърсване или промивка за взимане на проба

ексцизия ("отхапваща") биопсия

Диагностичен бронхоалвеоларен лаваж (БАЛ)

Мини- бронхоалвеоларен лаваж (мини.БАЛ)

Трансbronхоскопска иглена аспирация на бронх

Изключва:

Закрита биопсия на бял дроб освен четкова биопсия (33.26, 33.27)

Цялостен белодробен лаваж (33.99)

Бронхоскопия с биопсия или отстраняване на чуждо тяло

Включва: флуороскопски увод

Лаваж:

• бронхиален

• бронхо-алвеоларен

трансbronхиална белодробна биопсия

лаваж с цел събиране материал за изследване

41892-00 Бронхоскопия с биопсия

41898-01 Фиброоптична бронхоскопия с биопсия

ДРУГИ ЕНДОСКОПСКИ ПРОЦЕДУРИ НА БРОНХ ИЛИ БЯЛ ДРОБ

33.78 ЕНДОСКОПСКО ОТСТРАНЯВАНЕ НА БРОНХИАЛНИ УСТРОЙСТВА ИЛИ СУБСТАНЦИИ

Бронхоскопия с биопсия или отстраняване на чуждо тяло

41895-00 Бронхоскопия с премахване на чуждо тяло

ДРУГИ ОПЕРАЦИИ НА БЯЛ ДРОБ И БРОНХ

*33.99 ДРУГИ ОПЕРАЦИИ НА БЯЛ ДРОБ

цялостен белодробен лаваж

Исключва:

друга продължителна механична вентилация - 96.70-96.72
респираторна терапия - 93.90-93.99

Други терапевтични интервенции

92205-00 Неинвазивна терапевтична интервенция, некласифицирана другаде

ДРУГИ ХИРУРГИЧЕСКИ ОКЛУЗИИ НА СЪДОВЕ

Клампиране на кръвоносен съд

Разрязване на кръвоносен съд

Лигатура на кръвоносен съд

Оклузия на кръвоносен съд

38.82 ДРУГИ СЪДОВЕ НА ГЛАВАТА И ШИЯТА

Артерия каротис (комунис) (екстерна) (интерна)

Прекъсване на артерия

Включва: клипсиране
разделяне
лигиране

Не включва: такава при висцерални артериални аневризми (33133-00, 33169-00 [698])
с някоя друга съдова процедура – пропусни кода

34100-02 Прекъсване на каротидна артерия

ДИАГНОСТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ НА ЕЗОФАГА**42.24 ЗАТВОРЕНА (ЕНДОСКОПСКА) БИОПСИЯ НА ХРАНОПРОВОД****Други ексцизионни процедури на хранопровод**

41822-00 Ригидна езофагоскопия с биопсия

30473-04 Езофагоскопия с биопсия

30478-13 Езофагоскопия с ексцизия на лезия

Ендоскопска езофагеална полипектомия

ДРУГО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ХРАНОПРОВОДА***42.81 ПОСТАВЯНЕ НА ПОСТОЯННА ТРЪБА В ХРАНОПРОВОДА****Други процедури за приложение, поставяне или премахване върху хранопровод**

30490-00 Ендоскопско поставяне на езофагеална протеза

Ендоскопско поставяне на езофагеален стент:

- разширяващ се
- неразширяващ се

Включва: дилатация на хранопровод

30490-01 Ендоскопска подмяна на езофагеална протеза

Ендоскопска подмяна на езофагеален стент:

- разширяващ се
- неразширяващ се

Включва: дилатация на хранопровод

30490-02 Ендоскопско отстраняване на езофагеална протеза

Ендоскопско изваждане на езофагеален стент:

- разширяващ се
- неразширяващ се

Не включва: това при подмяна (30490-01 [853])

*42.85 ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ ПРИ ЕЗОФАГЕАЛНА СТРИКТУРА**Други инцизионни процедури на хранопровод**

30293-02 Езофаготомия

Други ексцизионни процедури на хранопровод

90297-00 Ендоскопска мукозна резекция на хранопровод

ДРУГИ ОПЕРАЦИИ НА ХРАНОПРОВОДА***42.92 ДИЛАТАЦИЯ НА ХРАНОПРОВОД**

дилатация на сфинктера на кардиата

Възстановяване на хранопровода чрез въвеждане на дилататор/булж

Исключва:

интубация на хранопровод - 96.03, 96.06-96.08

Дилатация на хранопровод

Забележка: Направена при стриктура

41831-00 Ендоскопска пневматична дилатация на хранопровод

41832-00 Ендоскопска балонна дилатация на хранопровод

Включва: с използване на интервенционална образна техника

41819-00 Друга ендоскопска дилатация на хранопровод

Не включва: чрез лазер (30479-00 [856])

с поставяне на протеза (30490-00 [853])

ДРУГО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ЛИЦЕВИ КОСТИ И ОРТОГНАТИЧНИ ОПЕРАЦИИ

Кодирай също всеки едновременно:

костен трансплантат (76.91)

синтетичен имплант (76.92)

Изключва: реконструкция на лицеви кости (76.41-76.46)

76.68 АУГМЕНТАЦИОННА (УГОЛЕМЯВАЩА) ГЕНИОПЛАСТИКА

ментопластика:

БДУ

с трансплантат или имплантат t

Гениопластика

45761-01 Уголемяваща гениопластика

Увеличаване на брадичка включващо меки тъкани и кост

Гениопластика БДУ

Ментопластика БДУ

Включва: костен графт

Не включва: увеличаване на брадичка включващо само меки тъкани (45051-00 [1682])

76.92 ПОСТАВЯНЕ НА СИНТЕТИЧЕН ИМПЛАНТАНТ НА ЛИЦЕВА КОСТ

Алопластичен имплант на лицева кост

Контурна реконструкция

45051-00 Реконструкция на контури на лице с имплант

Увеличаваша ринопластика с имплант

Увеличение на брадичка включваща меки тъкани с имплант

Не включва: увеличаваша ринопластика с графт (45641, 45644 [1679])

увеличение на брадичка с костен графт (45761-00 [1702])

Друга реконструкция на череп и лицеви кости

Не включва: корекция на:

• хипертелоризъм (45767, 45770-00 [1711])

• орбитална дистопия (45776-00, 45779-00 [1711])

• синдром на Treacher Collins (45773-00 [1711])

преместване напред на челна кост (45782, 45785 [1710])

90684-00 Друга реконструкция на лицева кост

НЕОПЕРАТИВНИ ДИЛАТАЦИИ И МАНИПУЛАЦИИ

96.21 ДИЛАТАЦИЯ НА ФРОНТОНАЗАЛЕН ДУКТУС

Процедури за приложение, поставяне или премахване върху назални синуси

41740-00 Катетеризация на фронтален синус

ДРУГА НЕОПЕРАТИВНА ПРОМИВКА И ПОЧИСТВАНЕ

96.56 ДРУГА ПРОМИВКА НА БРОНХ И ТРАХЕЯ

Изключва:

диагностичен бронхоалвеоларен лаваж (BAL) - 33.24

цялостен белодробен лаваж - 33.99

Други терапевтични интервенции

92205-00 Неинвазивна терапевтична интервенция, неклассифицирана другаде

ОТСТРАНЯВАНЕ НА ВЪТРЕЛУМЕННО ЧУЖДО ТЯЛО ОТ ХРАНОСМИЛАТЕЛНАТА СИСТЕМА БЕЗ ИНЦИЗИЯ

Изключва: отстраняване на лечебно устройство (97.51-97.59)

98.02 ОТСТРАНЯВАНЕ НА ВЪТРЕЛУМЕННО ЧУЖДО ТЯЛО ОТ ЕЗОФАГА БЕЗ ИНЦИЗИЯ

Отстраняване на чуждо тяло от хранопровод

41825-00 Ригидна езофагоскопия с отстраняване на чуждо тяло

30478-10 Езофагоскопия с отстраняване на чуждо тяло

ОТСТРАНЯВАНЕ НА ВЪТРЕЛУМЕННО ЧУЖДО ТЯЛО ОТ ДРУГИ МЕСТА БЕЗ ИНЦИЗИЯ

Изключва: отстраняване на лечебно устройство (97.31-97.49, 97.61-97.89)

98.14 ОТСТРАНЯВАНЕ НА ВЪТРЕЛУМЕННО ЧУЖДО ТЯЛО ОТ ЛАРИНКС БЕЗ ИНЦИЗИЯ

Терапевтични интервенции на очите, ушите, носа, устата и гърлото

92032-00 Премахване на чуждо тяло от ларинкс без инцизия

Изискване: Клиничната пътека се счита за завършена, ако е извършена една основна оперативна процедура и минимум три диагностични процедури, посочени в частта основни диагностични кодове. Диагностичните процедури трябва да са насочени към заболяването, което е основна диагноза.

Процедура с код **31.98** (41886-01) в тази клинична пътека се отчита само при отстраняването на ендоларингеален стент.

31.98 ДРУГИ ОПЕРАЦИИ НА ЛАРИНКС

41886-01 Премахване на ларингеален стент

За всички клинични пътеки, в чийто алгоритъм са включени образни изследвания (ехографии, рентгенографии, КТ/МРТ и др.), да се има предвид следното:

Всички медико-диагностични изследвания се обективизират само с оригинални документи, които задължително се прикрепват към ИЗ. Рентгеновите филми или друг носител при образни изследвания се прикрепват към ИЗ.

Резултатите от рентгенологичните изследвания се интерпретират от специалист по образна диагностика, съгласно медицински стандарт „Образна диагностика“.

Документът с резултатите от проведени образни изследвания съдържа задължително:

- трите имена и възрастта на пациента;
- датата на изследването;
- вида на изследването;
- получените резултати от изследването и неговото тълкуване;
- подпис на лекаря, извършил изследването.

Фишът се прикрепва към ИЗ.

В случаите, когато резултатите от проведени образни изследвания не могат да останат в болничното лечебно заведение, в ИЗ на пациента следва да се опише точно резултата от проведеното образно изследване, а самите снимки от него се предоставят на пациента срещу подпис в ИЗ.

I. УСЛОВИЯ ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОР И ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА

Клиничната пътека включва дейности и услуги от обхвата на медицинската специалност „Ушно-носно-гърлени болести“, осъществявана най-малко на второ ниво на компетентност, съгласно медицински стандарт „Ушно-носно-гърлени болести“, от обхвата на медицинската специалност „Лицево-челюстна хирургия“, осъществявана най-малко на трето ниво на компетентност, съгласно медицински стандарт „Лицево-челюстна хирургия“ по отношение на оперативни процедури с кодове по МКБ-9 КМ: 06.7, 16.61, 16.62, 16.92, 16.98, 21.04, 21.05, 21.85, 25.2, 27.64, 29.2, 29.33, 29.52, 29.53, 29.54, 29.59, 76.68, 76.92, от обхвата на медицинската специалност „Пластично-възстановителна хирургия“, осъществявана най-малко на второ ниво на компетентност, съгласно медицински стандарт „Пластично-възстановителна хирургия“ по отношение на оперативни процедури с кодове по МКБ-9 КМ: 16.61, 16.62, 16.92, 16.98, 18.71, 21.85, 21.88, 76.68, 76.92, от обхвата на медицинската специалност „Детска хирургия“, осъществявана най-малко на второ ниво на компетентност, съгласно медицински стандарт „Общи медицински стандарти по хирургия, неврохирургия, гръдна хирургия, кардиохирургия, съдова хирургия, детска хирургия и лицево-челюстна хирургия“ по отношение на оперативни процедури с код по МКБ-9 КМ 29.2.

1. ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЗВЕНА, МЕДИЦИНСКА АПАРАТУРА И ОБОРУДВАНЕ, НАЛИЧНИ И ФУНКЦИОНИРАЩИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ, ИЗПЪЛНИТЕЛ НА БОЛНИЧНА ПОМОЩ, СПОРЕД МЕДИЦИНСКИ СТАНДАРТ.

Лечебното заведение за болнична помощ може да осигури чрез договор, вменените като задължителни звена, медицинска апаратура и оборудване, и с друго лечебно заведение за извънболнична или болнична помощ, разположено на територията му и имащо договор с НЗОК и съгласно изискванията в съответните медицински стандарти.

Задължително звено/медицинска апаратура по медицински стандарт УНГ
1. Клиника/отделение /структура по УНГ или Клиника/отделение по лицево-челюстна хирургия или Клиника по пластично-възстановителна хирургия или Клиника/отделение по детска хирургия
2. Операционен блок/зали
3. ОАИЛ/КАИЛ
4. Клинична лаборатория

2. ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЗВЕНА, МЕДИЦИНСКА АПАРАТУРА И ОБОРУДВАНЕ, НЕОБХОДИМИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА АЛГОРИТЪМА НА ПЪТЕКАТА, НЕНАЛИЧНИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ, ИЗПЪЛНИТЕЛ НА БОЛНИЧНА ПОМОЩ

Лечебното заведение за болнична помощ може да осигури дейността на съответното задължително звено чрез договор с друго лечебно заведение на територията на населеното място, което отговаря на изискванията за апаратура, оборудване и специалисти за тази КП и има договор с НЗОК и съгласно изискванията в съответните медицински стандарти.

Задължително звено/медицинска апаратура
1. КТ/МРТ
2. Лаборатория (отделение) по клинична патология

Скъпоструващи медицински изделия за провеждане на лечение

Носни сплентове	НЗОК не заплаща посочените изделия
-----------------	------------------------------------

Биологично тъканно лепило	НЗОК не заплаща посочените изделия
Еднократни крайници за високотехнологична апаратура	НЗОК не заплаща посочените изделия
Сет за интубация на слъзни пътища	НЗОК не заплаща посочените изделия
Балони и катетри за дилатация на синусни отвори	НЗОК не заплаща посочените изделия
ПВА и гелфоам тампонади	НЗОК не заплаща посочените изделия
Изкуствена дура и кост	НЗОК не заплаща посочените изделия
Медицински изделия за фиксиращи процедури	НЗОК не заплаща посочените изделия

Пациентите трябва да бъдат информирани, че по тази КП се осигуряват дейности които служат за решаване на определен здравен проблем. Ползването на еднократни крайници за високотехнологична апаратура и/или останалите медицински изделия от таблицата е алтернатива на осигуреното по тази пътека базисно лечение.

При доказано онкологично заболяване пациентът задължително се консултира от Клинична онкологична комисия (съгласно медицински стандарт "Медицинска онкология") на лечебно заведение или обединение с възможности за комплексно лечение в случаите на доказано онкологично заболяване. Копие от протокола следва да се приложи към ИЗ.

При анамнеза от страна на пациента за алергия, се извършва задължителна консултация с лекар със специалност по анестезиология и/или клинична алергология.

3. НЕОБХОДИМИ СПЕЦИАЛИСТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА

За изпълнението на КП се изискват брой специалисти, съгласно нивата в съответните медицински стандарти.

Специалисти по УНГ болести от клиници/отделения II, III нива на компетентност съгласно медицински стандарт „УНГ“; Специалисти по ЛЧХ с медицинско образование от клиници/отделения II, III нива на компетентност съгласно медицински стандарт „ЛЧХ“; Специалисти по пластично-възстановителна и естетична хирургия от клиници/отделения II ниво на компетентност съгласно общ медицински стандарт „Пластично-възстановителна и естетична хирургия“; Специалисти по детска хирургия II, III нива на компетентност съгласно „Общи медицински стандарти по хирургия, неврохирургия, гръдна хирургия, кардиохирургия, съдова хирургия, детска хирургия и лицево-челюстна хирургия“

- лекар със специалност по анестезиология и интензивно лечение;

- лекар със специалност по образна диагностика;

При пациенти под 18 години се изисква и лекар специалист по детски болести.

Специалисти по пластично-възстановителна хирургия могат да изпълняват само следните процедури с кодове: 16.61 (42518-01, 42521-01, 45797-02, 45794-02), 16.62 (42527-00), 16.92 (42543-00, 42543-01, 42545-01), 16.98 (42533-01), 18.71 (90110-00, 45797-01, 45794-01), 21.85 (90133-00, 45051-00, 45797-03, 45797-04, 45794-03, 45794-04), 21.88 (41671-01), 76.68 (41671-01), 76.92 (45051-00, 90684-00).

16.61 ВТОРИЧНА ИНСЕРЦИЯ НА ОЧЕН ИМПЛАНТАНТ	42518-01	Поставяне на изкуствен имплант към анофтальмична орбита
	42521-01	Поставяне на изкуствен орбитален интегриран имплант при анофтальмична орбита
	45797-02	Осеоинтеграционна процедура, фиксиране на транскутанна основа за закрепване на орбитална протеза
	45794-02	Осеоинтеграционна процедура, имплантиране на титанов фиксатор за закрепване на орбитална протеза
16.62 РЕВИЗИЯ И РЕИНСЕРЦИЯ НА ОЧЕН ИМПЛАНТАНТ	42527-00	Ревизия на анофтальмична орбита

16.92 ЕКСЦИЗИЯ НА ЛЕЗИЯ НА ОРБИТА	42543-00	Експлоративна орбитотомия, ретробулбарен аспект, с ексцизия на лезия
	42543-01	Експлоративна орбитотомия, ретробулбарен аспект, с отстраняване на чуждо тяло
	42545-01	Орбитотомия за декомпресия на орбита чрез отстраняване на интраорбиталните (перibuлбарни) (ретробулбарни) мазнини
16.98 ДРУГИ ОПЕРАЦИИ НА ОРБИТА	42533-01	Експлоративна орбитотомия с биопсия
18.71 ИЗГРАЖДАНЕ НА АУРИКУЛА НА УХО	90110-00	Друго възстановяване на външно ухо
	45797-01	Осеоинтеграционна процедура, фиксиране на транскутанна основа за закрепване на ушна протеза
	45794-01	Осеоинтеграционна процедура, имплантиране на титанов фиксатор за закрепване на ушна протеза
21.85 УГОЛЕМЯВАЩА РИНОПЛАСТИКА	90133-00	Други процедури на носа
	45051-00	Реконструкция на контури на лице с имплант
	45797-03	Осеоинтеграционна процедура, фиксиране на транскутанна основа за закрепване на костите и фиксиране на протеза на носа, частична
	45797-04	Осеоинтеграционна процедура, фиксиране на транскутанна основа за закрепване на носна протеза, тотална
	45794-03	Осеоинтеграционна процедура, имплантиране на титанов фиксатор за закрепване на носна протеза, частична
	45794-04	Осеоинтеграционна процедура, имплантиране на титанов фиксатор за закрепване на носна протеза, тотална
21.88 ДРУГА СЕПТОПЛАСТИКА	41671-01	Затваряне перфорация на носна преграда
76.68 АУГМЕНТАЦИОННА (УГОЛЕМЯВАЩА) ГЕНИОПЛАСТИКА	45761-01	Уголемяваща гениопластика
76.92 ПОСТАВЯНЕ НА СИНТЕТИЧЕН ИМПЛАНТАНТ НА ЛИЦЕВА КОСТ	45051-00	Реконструкция на контури на лице с имплант
	90684-00	Друга реконструкция на лицева кост

Специалисти по ЛЧХ могат да изпълняват само следните процедури с кодове:
06.7 (30313-00, 30314-00), **16.61** (42518-01, 42521-01, 45797-02, 45794-02), **16.62** (42527-00), **16.92** (42543-00, 42543-01, 42545-01), **16.98** (42533-01), **21.04** (41725-00), **21.05** (41707-00), **21.85** (90133-00, 45051-00, 45797-03, 45797-04, 45794-03, 45794-04), **25.2** (30272-00, 45675-01, 45033-03), **27.64** (90142-01), **29.2** (30286-00), **29.33** (41782-00, 41785-00, 41785-01), **29.52** (30289-00), **29.53** (90149-00), **29.54** (41758-00), **29.59** (90147-00), **76.68** (45761-01), **76.92** (45051-00, 90684-00),

06.7 ЕКСЦИЗИЯ НА ДУКТУС ИЛИ ТРАКТУС ТИРЕОГЛОСУС	30313-00	Ексцизия на тироглосална киста
	30314-00	Радикална ексцизия на тироглосална киста или фистула
16.61 ВТОРИЧНА ИНСЕРЦИЯ НА ОЧЕН ИМПЛАНТАНТ	42518-01	Поставяне на изкуствен имплант към анофталмична орбита
	42521-01	Поставяне на изкуствен орбитален интегриран имплант при анофталмична орбита

	45797-02	Осеоинтеграционна процедура, фиксиране на транскутанна основа за закрепване на орбитална протеза
	45794-02	Осеоинтеграционна процедура, имплантиране на титанов фиксатор за закрепване на орбитална протеза
16.62 РЕВИЗИЯ И РЕИНСЕРЦИЯ НА ОЧЕН ИМПЛАНТАТ	42527-00	Ревизия на анофтальмична орбита
16.92 ЕКСЦИЗИЯ НА ЛЕЗИЯ НА ОРБИТА	42543-00	Експлоративна орбитотомия, ретробулбарен аспект, с ексцизия на лезия
	42543-01	Експлоративна орбитотомия, ретробулбарен аспект, с отстраняване на чуждо тяло
	42545-01	Орбитотомия за декомпресия на орбита чрез отстраняване на интраорбиталните (перибулбарни) (ретробулбарни) мазнини
16.98 ДРУГИ ОПЕРАЦИИ НА ОРБИТА	42533-01	Експлоративна орбитотомия с биопсия
21.04 СПИРАНЕ НА ЕПИСТАКСИС С ЛИГИРАНЕ НА ЕТМОИДАЛНИТЕ АРТЕРИИ	41725-00	Прекъсване на етмоидална артерия
21.05 СПИРАНЕ НА ЕПИСТАКСИС С (ТРАНСАНТРАЛНО) ЛИГИРАНЕ НА МАКСИЛАРНАТА АРТЕРИЯ	41707-00	Прекъсване на максиларна артерия
21.85 УГОЛЕМЯВАЩА РИНОПЛАСТИКА	90133-00	Други процедури на носа
	45051-00	Реконструкция на контури на лице с имплант
	45797-03	Осеоинтеграционна процедура, фиксиране на транскутанна основа за закрепване на костите и фиксиране на протеза на носа, частична
	45797-04	Осеоинтеграционна процедура, фиксиране на транскутанна основа за закрепване на носна протеза, тотална
	45794-03	Осеоинтеграционна процедура, имплантиране на титанов фиксатор за закрепване на носна протеза, частична
	45794-04	Осеоинтеграционна процедура, имплантиране на титанов фиксатор за закрепване на носна протеза, тотална
25.2 ЧАСТИЧНА ГЛОСЕКТОМИЯ (РЕЗЕКЦИЯ НА ЕЗИКА)	30272-00	Частична ексцизия на езика
	45675-01	Редукция размера на език
	45033-03	Ексцизия на съдова аномалия на езика
27.64 ИНСЕРЦИЯ НА ПАЛАТАЛЕН ИМПЛАНТ	90142-01	Друго възстановяване на небце
29.2 ЕКСЦИЗИЯ НА ХРИЛНА КИСТА ИЛИ РУДИМЕНТ	30286-00	Ексцизия на бранхиална киста
29.33 ФАРИНГЕКТОМИЯ (ЧАСТИЧНА)	41782-00	Частична фарингектомия
	41785-00	Частична фарингектомия с частична глосектомия
	41785-01	Частична фарингектомия с тотална глосектомия
29.52 ЗАТВАРЯНЕ НА ХРИЛНА ФИСТУЛА	30289-00	Ексцизия на бранхиална фистула
29.53 ЗАТВАРЯНЕ НА ДРУГА ФИСТУЛА НА ФАРИНКСА	90149-00	Ексцизия на друга лезия на фаринкс
29.54 ОСВОБОЖДАВАНЕ НА ФАРИНГЕАЛНИ АДХЕЗИИ	41758-00	Освобождение на фарингеални сраствания
29.59 ДРУГО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ФАРИНКСА	90147-00	Други процедури на фаринкс
76.68 АУГМЕНТАЦИОННА (УГОЛЕМЯВАЩА) ГЕНИОПЛАСТИКА	45761-01	Уголемяваща гениопластика

76.92 ПОСТАВЯНЕ НА СИНТЕТИЧЕН ИМПЛАНТ НА ЛИЦЕВА КОСТ

45051-00

Реконструкция на контури на лице с имплант

90684-00

Друга реконструкция на лицева кост

II. ИНДИКАЦИИ ЗА ХОСПИТАЛИЗАЦИЯ И ЛЕЧЕНИЕ

1. ИНДИКАЦИИ ЗА ХОСПИТАЛИЗАЦИЯ:

На хоспитализация в УНГ клиника за оперативно лечение или диагностично уточняване и последващо оперативно лечение подлежат следните състояния:

- остри възпалителни и/или реактивно-репаративни процеси на УНГ органите;
- кръвотечение от УНГ органите (спонтанно, посттравматично или постоперативно), неовладяно в амбулаторни условия;
- травми и други патологични състояния на органите и меките тъкани в областта на УНГ, главата и шията, трахеята, бронхите и хранопровода, изискващи хемостаза и/или възстановяване целостта на тъканите по спешност;
- остро чуждо тяло на ларинкса, трахеята, бронхите или хранопровода;
- онкологични заболявания на УНГ органите, налагащи хирургично лечение, включено в обема на пътеката.
- патологични състояния на носа и околоносните кухини, налагащи ендоназална хирургия или пластично възстановяване, включени в обема на пътеката;
- патологични състояния на орбитата, налагащи хирургично лечение, включено в обема на пътеката;
- патологични състояния на външното, средното и вътрешното ухо, налагащи хирургично лечение, включено в обема на пътеката;
- хронично чуждо тяло на ларинкса, трахеята, бронхите или хранопровода, вкл. медицински изделия (стендове, импланти);
- патологични състояния на ларинкс и трахея, налагащи пластично възстановяване, включено в обема на пътеката;
- патологични състояния на меките тъкани на шията и фаринкса, налагащи хирургично лечение, включено в обема на пътеката;
- патологични състояния на езика и фаринкса, налагащи хирургично лечение, включено в обема на пътеката;
- патологични състояния на орбитата, налагащи хирургично лечение, включено в обема на пътеката;
- патологични състояния на носа, ухото, лицевите кости и орбитата, налагащи пластично възстановяване.

Дейностите и услугите по тази КП се осъществяват незабавно или се планират за изпълнение в зависимост от развитието, тежестта и остротата на съответното заболяване и определения диагностично-лечебен план.

Контраиндикации:

- Остри и хронични медицински състояния, които представляват по-голяма спешност/имат приоритет и са в компетенцията на други специалности/включени са в техните КП
- Несъгласие от страна на пациента/родителя/настойника

При стадирането на онкологичното заболяване на главата и шията се използва актуалното издание на TNM – класификацията.

2. ДИАГНОСТИЧНО – ЛЕЧЕБЕН АЛГОРИТЪМ.

ДИАГНОСТИЧНО – ЛЕЧЕБНИЯТ АЛГОРИТЪМ Е ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОПРЕДЕЛЯ ПАКЕТА ОТ БОЛНИЧНИ ЗДРАВНИ ДЕЙНОСТИ, КОИТО СЕ ЗАПЛАЩАТ ПО ТАЗИ КЛИНИЧНА ПЪТЕКА.

Прием и изготвяне на диагностично-лечебен план.

1. Оториноларингологичен преглед се извършва в момента на хоспитализацията на

пациента.

2. Биологичен материал (кръв) за медико-диагностични изследвания се взема до 24 часа от хоспитализацията на пациента.

3. КТ по преценка се провежда в хода на лечебно-диагностичния процес.

4. При прием по спешност, първоначално необходимите диагностични и терапевтични процедури трябва да се проведат до 6 часа от хоспитализацията.

Здравни грижи

ПРИ ЛЕЧЕНИЕ ПО КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА, ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ Е ДЛЪЖНО ДА ОСИГУРЯВА СПАЗВАНЕТО ПРАВАТА НА ПАЦИЕНТА, УСТАНОВЕНИ В ЗАКОНА ЗА ЗДРАВЕТО.

ПРАВАТА НА ПАЦИЕНТА СЕ УПРАЖНЯВАТ ПРИ СПАЗВАНЕ НА ПРАВИЛНИКА ЗА УСТРОЙСТВОТО, ДЕЙНОСТТА И ВЪТРЕШНИЯ РЕД НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ.

3. ПОСТАВЯНЕ НА ОКОНЧАТЕЛНА ДИАГНОЗА.

При онкологичните случаи след задължително хистологично изследване и патоморфологична диагноза, с определяне на степен на малигненост (стадий на тумора по TNM-класификация).

4. ДЕХОСПИТАЛИЗАЦИЯ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СЛЕДБОЛНИЧЕН РЕЖИМ.

Медицински критерии за дехоспитализация:

- завършеност на диагностичния и лечебен алгоритъм
- гладък следоперативен период
- нормално зарастваща рана
- стабилни жизнени функции
- запознатост на пациента/придружителите с особеностите на постоперативния период
- запознатост на пациента/придружителите с амбулаторните грижи за пациента
- запознатост на пациента/придружителите с обслужването на евентуални медицински изделия (дренове/протези/импланти).

Довършване на лечебния процес и проследяване

В цената на клинична пътека влизат до два амбулаторни консултативни прегледа при явяване на пациента в рамките на един месец след изписване и препоръчани в епикриза.

Контролните консултативни прегледи след изписване на пациента се отразяват в специален дневник/журнал за прегледи, който се съхранява в диагностично-консултативния блок на лечебното заведение – изпълнител на болнична помощ.

При диагноза включена в Наредбата за диспансеризация, пациентът се насочва за диспансерно наблюдение, съгласно изискванията на същата.

Насочване към Клинична онкологична комисия (съгласно медицински стандарт "Медицинска онкология") на лечебно заведение или обединение с възможности за комплексно лечение в случаите на доказано онкологично заболяване.

5. МЕДИЦИНСКА ЕКСПЕРТИЗА НА РАБОТОСПОСОБНОСТТА – извършва се съгласно Наредба за медицинската експертиза на работоспособността.

III. ДОКУМЕНТИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА

1. ХОСПИТАЛИЗАЦИЯТА НА ПАЦИЕНТА се документира в "История на заболяването" (ИЗ) и в част II на „Направление за хоспитализация/лечение по амбулаторни процедури“ (бл. МЗ - НЗОК № 7).

2. ПРЕДОПЕРАТИВНА БОЛНИЧНА ДОКУМЕНТАЦИЯ – включва попълване на лист за Предоперативна анестезиологична консултация (Документ №2) и задължителна предоперативна епикриза – документите се оформят съгласно Медицински стандарти "Анестезия и интензивно лечение" и "Хирургия".

3. ДОКУМЕНТИРАНЕ НА ЛЕЧЕНИЕТО:

- 3.1. Документиране на предоперативни дни в “История на заболяването” (ИЗ) .
3.2. Документиране на операцията – изготвяне на оперативен протокол (съобразно Медицински стандарти “Хирургия”).
3.3. Документиране на следоперативните дни в “История на заболяването” (ИЗ) .

4. ИЗПИСВАНЕТО/ПРЕВЕЖДАНЕТО КЪМ ДРУГО ЛЕЧЕБНО ЗАВЕДЕНИЕ СЕ ДОКУМЕНТИРА В:

- “История на заболяването”;
- част III на „Направление за хоспитализация/лечение по амбулаторни процедури“ (бл. МЗ - НЗОК № 7).;
- епикриза – получава се срещу подпис на пациента (родителя/настойника).

5. ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ИНФОРМИРАНО СЪГЛАСИЕ – подписва се от пациента (родителя/настойника) и е неразделна част от “История на заболяването”.

ОПЕРАТИВНИЯТ ПРОТОКОЛ И ДЕКЛАРАЦИЯТА ЗА ИНФОРМИРАНО СЪГЛАСИЕ СЕ ПРИКРЕПВАТ КЪМ ЛИСТ “ИСТОРИЯ НА ЗАБОЛЯВАНЕТО”.

ДОКУМЕНТ № 4

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПАЦИЕНТА (РОДИТЕЛЯ /НАСТОЙНИКА/ПОПЕЧИТЕЛЯ)

Заболяванията на носа и околоносните кухини са с огромно социално значение и са едни от най-често срещаните заболявания на УНГ-органиите. Голяма част от тях се проявяват с водещ симптом затруднено носно дишане. Зад него могат да се крият анатомични особености (изкривена носна преграда), остър и хроничен риносинуит, носни полипи, чужди тела тумори и т.н. Съществуват различни методи за точна диагностика на тези състояния. При неуспех от определено медикаментозно и консервативно лечение, на пациента може да се предложи оперативно лечение на носната преграда, околоносните кухини и носните конхи. Подобни операции се извършват най-често под обща анестезия. Могат да се използват модерни ендоскопски хирургични методи, подкрепени и с хирургични навигационни системи. Времетраенето на подобна операция може да варира от един до няколко часа. Често след подобни операции пациентите имат тампони в носа, които имат за цел да притискат кръвоносните съдове в областта на операцията, но и възпрепятстват нормалното носно дишане. Подходящо е антибиотично, антиалергично, аналгетично и антипиретично лечение. Следоперативният период продължава от 7 до 15 дни, а пълното възстановяване на носното дишане настъпва след около 1 месец.

Макар и рядко срещани, **туморите на носа и околоносните кухини** представляват сериозен медицински проблем. Характерни симптоми на неоплазмите в областта на носа и околоносните кухини са:

- слузно-гноен секрет с неприятна миризма;
- чести кръвоизливи от носа или кървави жилки в секрета;
- намалено обоняние;
- болка или разклащане на зъбите;
- дори безболезнено изпадане на няколко зъба;
- деформация на носа.

Тази операция се извършва под обща анестезия. Времетраенето на операцията е в зависимост от обема на оперативната интервенция. Поради поставяне на тампоните е невъзможно носното дишане в следоперативния период, който е около 10 дни. Необходимо е да се постави лед за около 2 часа в областта на очите, за избягване на хематоми. Подходящо е антибиотично, антиалергично, аналгетично и антипиретично лечение.

Окончателната диагноза се поставя след получаване на хистологичния резултат. При онкологичните случаи след задължително хистологично изследване и патоморфологична диагноза, с определяне на степен на малигненост (стадий на тумора по TNM-класификация). Лечението в следоперативния период се определя в зависимост от вида на неоплазмата;

стадия на заболяването; общото състояние на пациента.

Лъчетерапия, химиотерапия и имунотерапия

След уточняване на заболяването и стадият му, ние Ви представяме на съвместно обсъждане с лъчетерапевт и химиотерапевт; за постигане на туморен контрол. Може да се наложи допълнително лъчетерапия и химиотерапия.

Лъчетерапията най- често се провежда след оперативното лечение, но при някои от случаите тя може да бъде първа и да последва оперативното лечение.

В зависимост от вида на тумора и неговото развитие, може да се наложи да се проведе само лъчетерапия. Химиотерапията и имунотерапията се използват допълнително при някои от видовете тумори, за постигане на добри резултати.

Защо е необходимо да постъпите в болница?

Необходимостта за постъпване в болница се налага за доказване наличието на малигнен тумор на ларинкса, фаринкса и шията и предприемане на съответно лечение.

Лечение и прогноза

Възможностите за лечение и прогноза зависят от разпространението на тумора – дали е само в рамките на органа или засяга и други съседни области, наличие на разсейки, възраст, общото състояние на пациента и вида на тумора.

След провеждане на лечението (хирургично, лъчелечение, химиотерапия или комбинирано), пациентите подлежат на редовни контролни прегледи, при които се следи дали заболяването е в контрол или не.

Какво представлява глухотата ?

Глухотата е загуба на слуха, дължаща се на увреда на различните части на слуховия анализатор. При наличие на намаление на слуха, настъпило преди развитие на говора, се наблюдава невъзможност за развитие на речта и изоставане в невропсихичното развитие, поради нарушената възможност за комуникация и невъзприемане на слухова информация чрез слуховия анализатор. При частично намаление на слуха се наблюдават и различни други говорни дефекти. В различна степен се наблюдава социална изолация и изоставане при възприемането на училищния материал.

Функция на нормалното ухо

Ухото се разделя на три части: външно, средно и вътрешно ухо. Външното ухо събира и насочва звука, механизмът в средното ухо трансформира звука, а вътрешното ухо приема звука.

Звуковете вълни предизвикват вибрации на тъпанчето, които се предават посредством слуховите костици на средното ухо към течността във вътрешното ухо. Костиците на средното ухо (чукче, наковалня и стреме) превръщат звуковите вибрации на въздуха във вибрации на течността във вътрешното ухо. Вълните на тази течност стимулират много фини нервни окончания на слуховия нерв и електричните импулси в нерва се предават на мозъка, където се интерпретират като разбираем звук.

Видове увреждане на слуха

Външното и средното ухо провеждат звука, а вътрешното го приема. Ако има някакво увреждане на външното или средното ухо се развива проводно намаление на слуха, а ако проблема е във вътрешното ухо глухотата е приемна.

При патология в ушния канал звуковите вълни са възпрепятствани да достигнат структурите на средното ухо, което води до проводно намаление на слуха.

При наличието на перфорация на тъпанчевата мембрана или прекъсване на костната верига в средното ухо, звуковите вълни са възпрепятствани да бъдат доведени до овалното прозорче на средното ухо, което довежда до проводно намаление на слуха.

При отосклероза основната плочка на стремето е фиксирано към лабиринта и не може да предава трептенията към вътрешното ухо, което е съпроводено с проводно намаление на слуха. Отосклерозата е честа причина за намаление на слуха и е наследствена. Вероятно някой от Вашите предци е имал това заболяване и Вие сте го наследили от него. По подобен начин Вашите наследници могат да го получат от Вас, въпреки че болестта може да не се прояви в няколко поколения.

Съществуват форми на отосклероза с комбинирано и със звукоприемно намаление на слуха.

При предхождащи гнойни процеси с ангажиране и на вътрешното ухо или наличието на кохлеарна форма на отосклероза, глухотата може да бъде от смесен тип - проводно и приемно намаление на слуха. При комбинираните форми на намаление на слуха възможностите за постигане на социално адекватен слух са силно ограничени.

Прецизното апаратно изследване на слуха и на средното ухо и прилежащите му структури с модерни образни методи позволяват на лекаря да Ви информира най-добре за Вашето състояние и възможностите за лечението му с цел постигане на добри функционални резултати.

Чуждите тела в дихателните пътища представляват сериозно състояние, което може да завърши със смъртен изход. Запушването на дихателните пътища може да бъде частично или пълно. При пълното запушване на дихателните пътища – гръклян, трахея или двата бронха, смъртният изход е неизбежен.

В болница попадат най-често пациенти с чужди тела в някои от отделите на дихателната система, които не запушват напълно тези пътища и дишането все пак, макар и непълноценно, е възможно. Особено опасни са чужди тела като бобени и царевични зърна, защото те за няколко часа набъбват и могат да запушат напълно дадения бронх или даже да причинят неговото разкъсване. Това се наблюдава най-често при децата. Необходимо е да се знае от родители и пациенти, че след попадане на чуждото тяло в трахеята може да настъпи и период на т. нар. "мнимо благополучие", когато кашлицата и задухът намаляват и изчезват, но този феномен не трябва да заблуждава и успокоява пациенти и лекари. Ето защо в целият свят е възприета доктрината: даже при съмнение за чуждо тяло, което не винаги може да се докаже, се прибегва към трахеобронхоскопия. Трахеобронхоскопия означава оглед на дихателните пътища със специален уред и се извършва под обща анестезия или местна. Липсата на чуждо тяло се доказва само чрез извършване на трахеобронхоскопия. За извършването на трахеобронхоскопията не съществуват противопоказания.

Чуждите тела в хранопровода са също едно сериозно състояние, което може да завърши със смърт, ако не се вземат незабавни мерки, особено при децата, които гълтат предмети от най-различен произход. Освен, че възпрепятства храненето, чуждото тяло може да пробие хранопровода и да причини смърт от медиастинит. Чуждото тяло може да бъде вдишано (аспирирано) и да попадне в дихателните пътища, което е също много опасно. Значителна част от чуждите тела в хранопровода не са видими за рентгеновите лъчи и поради тази причина често се пропускат. Затова, при съмнение за чуждо тяло в хранопровода, особено при малки деца, се пристъпва незабавно към езофагоскопия (начин за оглеждане на хранопровода със специален уред, наречен езофагоскоп), под обща или местна анестезия.

По принцип, пълни гаранции за лечението никой не може да даде. В хода на бронхоскопията/езофагоскопията под обща анестезия, могат да възникнат редица усложнения, водещи до необходимостта от намесата на гръден хирург, загуба на орган или на неговата функция, вкл. и фатален край.

Туморите на ларинкса, фаринкса, езика и шията са сравнително често заболяване в рискови групи, подложени на действието на дразнещи вещества, химични и физични агенти, хронични възпаления на горните дихателни пътища и др.

При това заболяване нормални клетки от покривна лигавица се израждат в туморни клетки, т.е. в такива клетки, които се делят безконтролно и не носят никаква функционална или структурна полза за организма.

Как се лекува онкологично новообразуване на ларинкс, фаринкс език и шия и неговите метастази?

Хирургичното лечение има за цел премахване на туморното образуване. При началните тумори се премахва само част от органа. Възможно е болният да носи за известен период от време канюла (тръбичка поставена в трахеята), която помага да се гарантира свободно дишане.

При напредналите стадии се налага да се премахне целият орган, а при наличие на “бучки” на шията се оперира и шията и Ви остават с постоянно оформен дихателен отвор в областта на шията.

Гласът не е функция само на ларинкса. При подходящо обучение или протезиране е възможно да се научите да говорите добре и разбираемо и да изпълнявате ежедневните си задължения и да контактувате с околните.

Лъчева, химиотерапия и имунотерапия

След уточняване на заболяването и стадият му, ние Ви представяме на съвместно обсъждане с лъчетерапевт, химиотерапевт и други специалисти (онкологичен комитет); за постигане на туморен контрол. Може да се наложи допълнително лъчетерапия и химиотерапия.

Лъчетерапията най-често се провежда след оперативното лечение, но при някои от случаите тя може да бъде първа и да последва оперативното лечение.

В зависимост от вида на тумора и неговото развитие, може да се наложи да се проведе само лъчетерапия. Химиотерапията и имунотерапията се използват допълнително при някои от видовете тумори, за постигане на добри резултати.

Защо е необходимо да постъпите в болница?

Необходимостта за постъпване в болница се налага за доказване наличието на малигнен тумор на ларинкса, фаринкса, езика и шията и предприемане на съответно лечение.

Лечение и прогноза

Възможностите за лечение и прогноза зависят от разпространението на тумора – дали е само в рамките на органа или засяга и други съседни области, наличие на разсейки, възраст, общото състояние на пациента и вида на тумора.

След провеждане на лечението (хирургично, лъчелечение, химиотерапия или комбинирано), пациентите подлежат на редовни контролни прегледи, при които се следи дали заболяването е в контрол или не.